

Libri recepti

Prof. Dr. W.H. VAN DE POL, *Het einde van het conventionele christendom*. 383 blz. Uitg. : Romen & Zonen, Roermond-Maaseik. Pr. 265 fr.

Prof. Van de Pol, ere-professor aan de kath. universiteit te Nijmegen, heeft, onder de hoger-aangegeven titel, een boek geschreven waarin hij de hedendaagse toestanden van het christendom tracht te peilen en te beschrijven. Volgens de phenomenologische methode; zonder stelling te nemen aangaande de objectieve waarheid van hetgeen wordt vastgesteld. Een «feit» wordt beschreven; niet hoe het zijn moet! — In elk leven, in elk maatschappelijk leven, dus ook in het christendom bestaan conventies. Van De Pol is nu van mening dat er de laatste jaren zoveel «conventies» zijn verdwenen, of opgedoekt, dat men van het einde van het «conventioneel christendom» spreken mag. Daar de eerw. schrijver zeer veel feiten aandachtig heeft nagegaan vinden we in deze bladzijden vele uiteenzettingen die ons aller aandacht ten volle verdienen. Vooral omdat het gaat over «verschijnselen» die het godsdienstig leven van zovelen van dichtbij raken. Toch laat dit boek ons enigzins onvoldaan. Want bij het einde van het boek zegt of denkt men onwillekeurig : Wat nu? — Verder treft het dat de richtinggevende schrijvers, die hier vooral, zoniet uitsluitend, voor ogen worden gehouden, zijn : Barth, Bultmann, Heidegger, Tillich, Bonhoeffer. Vooral Heidegger is de gezaghebbende wijsgeer. Zo komt het dat Van de Pol zelf vertrekt uit een hoek van «conventie». Hij zelf kiest zowat de hoek van waaruit hij de hedendaagse toestanden beschrijft. De ondergrond van dit boek geeft dus de schijn meer van wijsgerige aard te zijn dan van streng-godsdienstige aard. Over theologen die menen een andere weg of methode te moeten volgen wordt daarom af en toe te simplistisch geoordeeld (blz. 84). Kortom : Uit dit boek valt heel wat te leren; maar een voldoende-lichtgevende baken voor de crisis «waarin de huidige mensheid zich over heel de wereld bevindt», een «crisis van ongekende draagwijdte, diepte en omvang» (blz. 152) zal men er niet in vinden. J.B. VALVEKENS, O. Praem.

Het Concilie in kort bestek. 404 blz. Uitg. : Romen & Zonen, Roermond-Maaseik. Pr. : 265 fr.

Het tweede Vaticaanse Concilie is reeds enkele maanden voorbij. Het komt er nu op aan alles wat op dit Concilie werkelijk werd beslist en uitgevaardigd in het leven en de opvattingen van de Kerk te doen doordringen. Met deze bedoeling werden, onder de leiding van vier moderatoren, een twintigtal schrijvers, die allen minder of meer bij de Conciliowerkzaamheden betrokken waren, verzocht over een welbepaald onderwerp in het kort weer te geven wat het Concilie

daaromtrent heeft besproken en uitgevaardigd. Zoals het meestal in een verzamelwerk gaat zijn niet alle bijdragen van eenzelfde waarde of vatten de verschillende medewerkers hun taak op eenzelfde wijze op. Enkel hiervan zijn louter objectieve verslaggevers en kweten zich zeer puntig en overzichtelijk van hun opdracht (bv. Z. Exc. Mgr. Daem en Kan. Nauwelaerts over de christelijke opvoeding : blz. 332-344); anderen voelden meer ertoe geneigd naar de « geest » van het Concilie te peilen. Wat over de nawerking van het Concilie in « Pastoraal Concilie » van H. Divendal wordt gezegd beperkt zich praktisch tot wat in Nederland op dit gebied aan gang werd gezet in verband met wat genoemd wordt « Pastoraal Concilie ». — De gebruikte terminologie is speciaal verzorgd met het oog op de bedoelde lezers van dit boek : algemeen-ontwikkelden.

J.B. VALVEKENS, O. Praem.

Getuigenis. XI, 1966-1967. Uitg. : Roermond-Maaseik, Romen & Zonen.
Pr. : 195 fr.

In deze jaargang werden de vier afleveringen aan bepaalde thema's gewijd. Nummer 1 : Emmanuel, God met ons? Nummer 2 : Gods woord over de Kerk. Veertigdagentijd. Nummer 3 : Oecumene. Nummer 4 : Geloof, en geloofsinhoud. — Dit tijdschrift wil bijzonder de Bijbels-liturgische vroomheid bevorderen. Dit opzet wordt, als naar gewoonte, in deze jaargang, nogal breed opgevat. Zo wordt aflevering vier bijna geheel gevuld met beschouwingen en kritiek op de Nederlandse Catechismus voor volwassenen. — In nummer drie (Oecumene) wordt, me dunkt, de leer wel ietswat verwaarloosd. En waarom (blz. 210 v.) zo bitsige kritiek moet worden uitgeoefend op de vragen, in de loop van 1966, door de Rom. Congregatie van het Geloof gericht tot de bisschoppenconferenties, begrijp ik niet al te best, vooral wanneer we dit zien in het licht van hetgeen op blz. 216 gezegd wordt over liefdeloosheid (om niet te spreken over onrechtvaardigheidszin) die men in de binnen-kerkelijke oecumene wel eens aantreffen kan. — Deze laatste opmerking doet natuurlijk niets af van het vele goede dat in deze jaargang geboden wordt.

J.B. VALVEKENS, O. Praem.

Dr. P. CHAUCHARD, *Godsdienst der Toekomst*. Omega-Reeks, 191 blz.
Uitg. : Lier, Van In. Pr. : 148 fr.

De schrijver van dit werk is een enthousiast bewonderaar van de werken van Teilhard de Chardin. Hierbij aanleunend, spreekt hij in dit boek over verschillende thema's die, naar zijn oordeel, van bijzonder belang zijn voor de godsdienst van de toekomst. Het gaat hier niet over de centrale punten van de Openbaring; veeleer, als we het op die wijze mogen uitdrukken, over randverschijnselen van de